

Usposabljanje za upravljalce dvižnih ploščadi

Avtor:

Primož Vrbinc, dipl. inž. teh. var. (UN)

Temeljni pravni akt na področju varnosti pri delu (Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) v 38. členu določa, da mora delodajalec usposobiti delavce za varno opravljanje dela. To mora storiti ob sklenitvi delovnega razmerja, ob spremembah, kot so razporeditev na drugo delo ali delovno mesto, ob uvajanju nove tehnologije ali nove delovne opreme za delo.

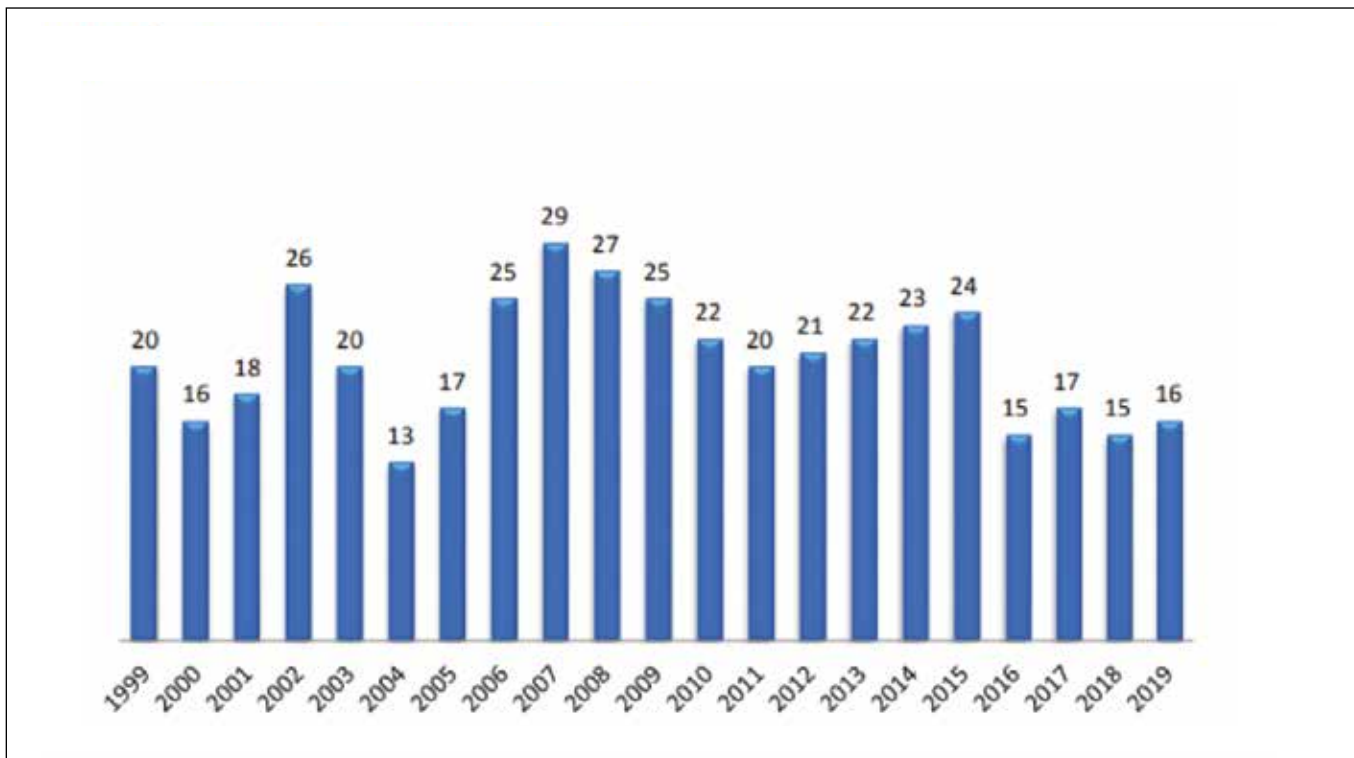
Za delavce, ki opravljajo delo na delih, pri katerih iz izjave o varnosti z oceno tveganja podjetja izhaja večja nevarnost za nezgode in poklicne bolezni, oz. za delavce, ki delajo na delovnih mestih, kjer so nezgode pri delu ter poklicne bolezni pogostejše, mora delodajalec določiti občasne preizkuse teoretičnega in praktičnega znanja. Roki za preizkuse ne smejo biti daljši od dveh let.

Delo z dvižnimi ploščadmi zagotovo spada med tvegana dela. Ob neupoštevanju vseh varnostnih ukrepov za varno delo z dvižnimi ploščadmi lahko pride do različnih nezgod (padci, prevrnitev delovne opreme, padci

opreme na mimoidoče). Pri delu z dvižnimi ploščadmi je obvezna uporaba osebne varovalne opreme, ki varuje delavca pred padcem z višine oz. v globino (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, Priloga IV – 22.4). Padci z višine predstavljajo velik delež pri vzrokih smrtnih nezgod pri delu.

Drugi vzroki za potencialne nezgode so lahko tudi nepravilna raba delovne opreme, kot je na primer preobremenjevanje delovne opreme (preveliko število delavcev na ploščadi, neupoštevanje nosilnosti...),

Graf 17: Število smrtnih nezgod pri delu, 1999 - 2019.

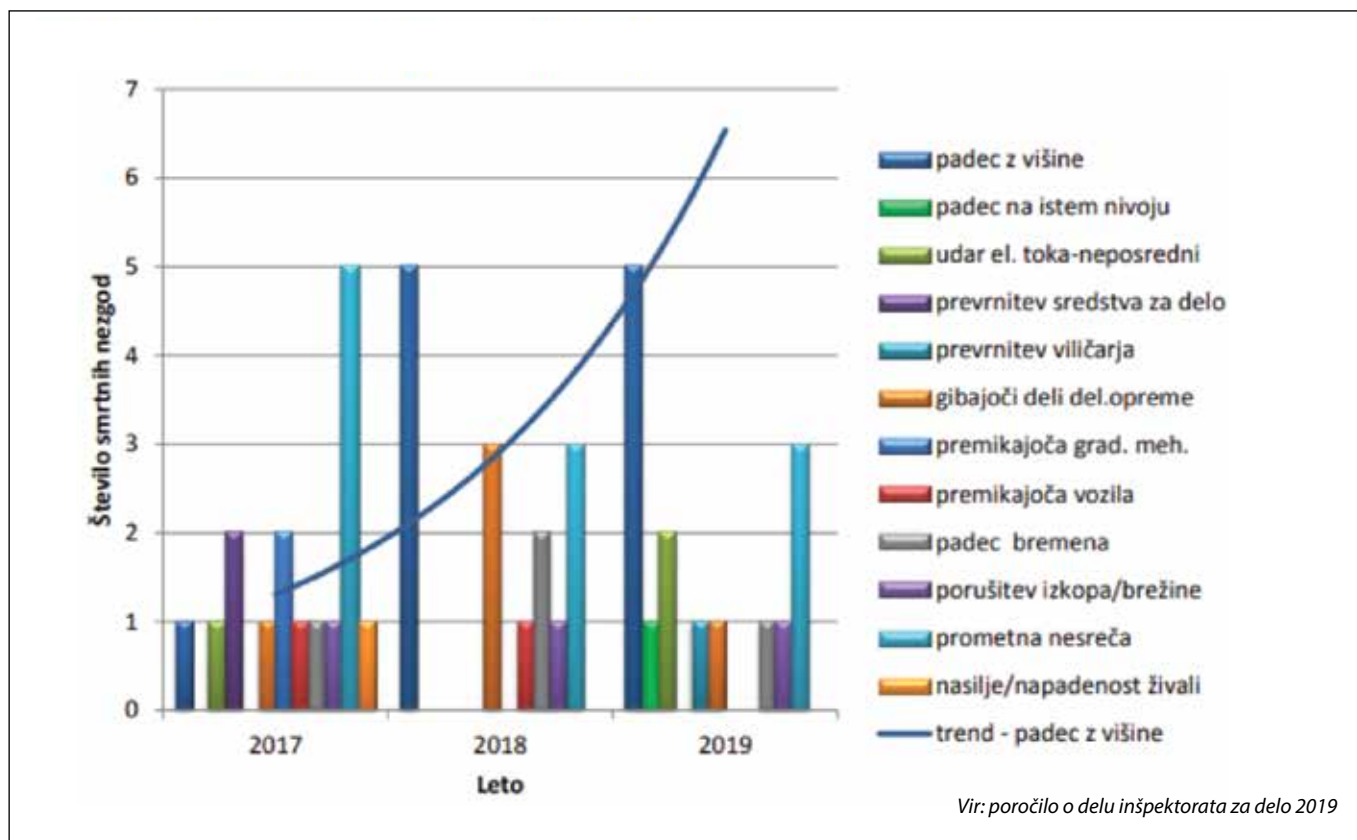
delo v nevarnem območju (delo v bližini električnih vodov, nepravilnosti v tleh...), delo v neustreznih razmerah (hitrost vetra presega 12,5 m/s, nevihte ...), odstranjevanje varnostnih naprav ...

Zato je zelo pomembno, da so delavci za delo z dvižno ploščadjo usposobljeni.

Le z ustreznim usposabljanjem bodo delavci pridobili vse informacije, ki so potrebne, da bo njihovo delo potekalo na varen način.

Seveda je predpogoj to, da delodajalec izpolni svoje zahteve, določene s slovensko zakonodajo. Predpogoj, da delavec sploh lahko izvaja dela na višini oz. delo z dvižnimi ploščadmi, je, da mora delavec izpolnjevati predpisane zdravstvene zahteve za ta dela oz. to delovno mesto, ki vključuje delo na višini (Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev).

Delodajalec mora, kot že omenjeno, zagotoviti tudi ustrezno usposabljanje delavcev, ki mora vključevati uporabo delovne opreme kot osebne varovalne opreme za delo na višini. Delavci lahko uporabljajo le brezhibno delovno opremo. Delovna oprema (dvižna ploščad) mora biti brezhibna in skladna z zahtevami zakonodaje, brezhibnost ohranjamo z rednim vzdrževanjem in rednimi pregledi pristojne osebe, ki izda potrdilo, iz katerega je razvidno, da je delovna oprema pravilno nameščena in da deluje v skladu s predpisi (Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme). Delavcu morajo biti na razpolago navodila za varno delo. Delodajalec mora zagotoviti tudi ustrezno OVO, ki mora biti redno vzdrževana in uporabljena skladno z navodili proizvajalca, opraviti pa je potrebno tudi letne preglede OVO za delo na višini.

Graf 18: Vzroki smrtnih nezgod pri delu, 2017 - 2019.

Veliko delodajalcev za delo delovno opremo najame, pri tem pa se lahko pojavijo same nepravilnosti na delovni opremi, o katerih govorimo na usposabljanjih. Oprema, ki ni brezhibna, se za delo ne sme uporabljati. Delavec ima pravico in dolžnost, da zavrne delo z delovno opremo, s katero bi ogrožal varnost in zdravje sebe ter drugih oseb.

Zato ob najemu vedno opravite dnevni pregled dvizne ploščadi in v primeru nepravilnosti zavrnite uporabo dvizne ploščadi. Preverite tudi, ali ima opravljen pregled pristojne osebe, ki ima dovoljenje MDDSZ (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti) za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti in zdravja pri delu.

Zelo pomembni vidik je tudi ocenjevanje tveganja pri dostopu na samo delovno mesto, kjer imamo lahko več nevarnosti zaradi podlage, po kateri želimo opraviti transport delovne opreme. Paziti moramo tudi na mimoidoče, da ne pride do trkov, oz. moramo opozarjati tudi na nas, da ne bi drugi trčili v nas. Delovišče, kjer bomo opravljali delo na dvizni ploščadi, moramo ustrezno označiti, da v našem delovnem območju ni nepooblaščenih oseb. Delovne opreme ne smemo nikoli pustiti nezavarovane, ne smemo omogočati rabe delovne opreme nepooblaščenim osebam (kontaktni ključ moramo odstraniti iz delovne opreme).

V primeru, da želite opraviti usposabljanje za varno delo z dviznimi ploščadmi, lahko to opravite pri nas na Zavodu za varstvo pri delu, kjer imamo možnost opravljanja tako teoretičnega kot praktičnega dela, saj imamo na voljo več predavalnic in veliko zunanje parkirišče za izvedbo praktičnega dela. Program usposabljanja priredimo vašim potrebam in zagotovimo vse tipe dviznih ploščadi.

Za več informacij se obrnite na:

Primož Vrbinc, dipl. inž. teh. var. (UN), strokovni svetnik, ZVD d.o.o.

E-mail: primoz.vrbinc@zvd.si

Telefon: 031 810 346 ali 01 585 51 35

